

MILJØ- OG TRAFIKUDVALGET

MØDETIDSPUNKT

02-12-2014 17:05

MØDESTED

Mødelokale H6+H7 på regionsgården

MEDLEMMER

Bodil Kornbek	Deltog
Özkan Kocak	Deltog
Abbas Razvi	Deltog
Karsten Skawbo-Jensen	Deltog
Jens Mandrup	Deltog
Finn Rudaizky	Deltog
Carsten Scheibye	Afbud
Ole Stark	Afbud
Tormod Olsen	Afbud

INDHOLDSLISTE

1. Udvikling af en regional klimaplan (Beslutningssag)
2. Partner i Gate 21 (Beslutningssag)
3. Indberetning om jordforureningsindsatsen i 2013 til Miljøstyrelsen (Beslutningssag)
4. Oversigt over prioriteret liste for jordforureningsindsatsen i 2015 (Beslutningssag)
5. Høring i forhold til fastlæggelse af kongeindikatorer (Beslutningssag)
6. Høring i forhold til fastlæggelse af ambitionsniveauer i driftsmålstyringen (Beslutningssag)
7. Redegørelse og ideoplæg for Råstofplan 2016 (Beslutningssag)
8. Status for efterforskning og indvinding af skifergas (Orienteringssag)
9. Høringssvar vedr. Region Sjællands regionale vækst- og udviklingsstrategi (Orienteringssag)
10. Eventuelt

1. UDVIKLING AF EN REGIONAL KLIMAPLAN (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

I den kommende Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi (ReVUS) er et af temaerne grøn vækst, hvor visionen er at skabe en grøn og innovativ metropol med høj livskvalitet og vækst. Temaet sætter fokus på, at virksomheder, myndigheder og vidensinstitutioner indgår i stærke partnerskaber for at reducere CO₂-udledningen i hovedstadsregionen, da dette er en driver for livskvalitet og jobskabelse.

Det er en stor udfordring i praksis at sikre markant reduktion af CO₂ i hele regionen. Derfor skal en regional klimaplan formulere en konkret plan for, hvordan energi- og transportsystemet i hovedstadsregionen mest omkostnings- og energieffektivt bliver fossilfrit i 2050, og herunder sikre at energiforbruget er i balance med energiproduktionen.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at miljø- og trafikudvalget overfor forretningsudvalget og regionsrådet anbefaler:

1. **at** godkende projektforslaget vedrørende udviklingen af en regional klimaplan.

Administrationen indstiller endvidere, at forretningsudvalget overfor regionsrådet anbefaler:

2. **at** bevilge 5 mio. kr. fra 2014 budgettet til udvikling af en regional klimaplan for et fossilfrit energi- og transportsystem.

POLITISK BEHANDLING

1. Anbefalet

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Baggrund

Den nationale målsætning er, at Danmarks energiforsyning, inklusiv energiforbrug til transport, skal dækkes 100 procent af vedvarende energi (VE) i 2050. Region Hovedstaden har her en vigtig rolle at spille, både som udviklingsgenerator for hovedstadsregionen som geografi og for egen virksomhed. I den fælles regionale og kommunale klimastrategi fra foråret 2012 er en strategisk satsning netop, at omstille energi- og transportsystemet i hovedstadsregionen til vedvarende energi. Regionen har derfor igangsat projektet Energi på Tværs, der samler region, kommuner og forsyningsselskaber om en fælles vision, der udstikker rammerne for en fælles indsats for omstilling af energi- og transportsystemet.

I forlængelse af det nuværende projekt Energi på tværs er der behov for yderligere handling. Udover en fælles vision for et energi- og transportsystem i hovedstadsregionen baseret på 100 procent VE i 2050, er der også brug for at der udarbejdes en samlet plan for, hvordan omstillingen sker i praksis og hvem, der gør hvad. En regional klimaplan vil derfor formulere en konkret plan for, hvordan energi- og transportsystemet i hovedstadsregionen mest omkostnings- og energieffektivt bliver fossilfrit i 2050, og herunder sikre at energiforbruget er i balance med energiproduktionen.

Formål og indhold

For at lykkes med at skabe et fossilfrit og dermed CO₂-neutralt energi- og transportsystem er det afgørende, at der også sker energieffektiviseringer. Ellers er der risiko for, at mængden af de vedvarende energikilder ikke kan matche energiforbruget. Der er derfor behov for, at kommuner og forsyningsselskaber bliver enige om konkrete handlinger, der fører til at det samlede energiforbrug stemmer overens med energiproduktionen (baseret på VE) i hovedstadsregionen.

En regional klimaplan skal formulere en fælles vej for, hvordan kommunerne i praksis sikrer, at regionens energi- og transportsystem er fossilfrit i 2050, og dermed at energiforbruget er i balance med

energiproduktionen. Det kræver udarbejdelse af en række analyser, for at skabe et solidt fagligt grundlag for konkrete beslutninger om indsatser og investeringer, der fremmer CO₂-reduktion på en økonomisk bæredygtig måde, samt udarbejdelse af målbare mål.

Afgrænsning

Den regionale klimaplan vil primært indeholde handlinger, der relaterer sig til de direkte CO₂-udledninger i hovedstadsregionen. De indirekte udledninger fra råvareudvinding, transport og produktion af varer og produkter udenfor regionens grænser medtages ikke, selvom de svarer til ca. 80 % af den samlede CO₂-udledning. Problemet er, at det er vanskeligt at monitorere indsatser, der er rettet mod de indirekte udledninger. Dog vil klimaplanen også se på at gøre indkøb mere klima- og energivenlige. Fokus på de direkte udledninger er helt i tråd med Klima-, Energi- og Bygningsministeriets tilgang. Ministeriet er netop ved at videreudvikle det eksisterende og mest udbredte værktøj til beregning af de direkte CO₂-udledninger på kommuneniveau.

Analyser

For at kunne udvælge og formulere konkrete handlinger indenfor de tre temaer energiforsyning, transport og bygninger igangsættes en række analyser. Analyserne skal indenfor de respektive temaer fokusere på områder, hvor der er størst potentiale for CO₂-reduktion, og samtidig vurdere de økonomiske omkostninger herved. Analyserne skal foregå på kommune og sektorniveau. Indenfor temaet energieffektiviseringer af bygninger og anlæg vil det f.eks. være oplagt at se på vejbelysning. Her skal analysen beregne de økonomiske og CO₂-mæssige besparelser, der kan opnås hvis alt vejbelysning skiftes til nyeste teknologi, beregne de økonomiske omkostninger ved dette samt tilbagebetalingstid.

Analyserne skal danne grundlag for en fælles prioritering af klimaindsatsen, og at der arbejdes på tværs af kommuner, region og sektorer.

Videre proces

Efter godkendelse af udviklingsprojektet vil projektet organiseres med styregruppe, projektledelse og projektgruppe. Kommunekontaktudvalget vil være politisk sparringsgruppe og processen med udarbejdelse af klimaplanen tænkes startet og afsluttet her. Region Hovedstaden er administrativ projektejer.

Der nedsættes en administrativ styregruppe til faglig og strategisk sparring og med fokus på, at klimaplanen bliver forankret og indholdsmæssigt bliver relevant og brugbar. Den administrative styregruppe vil bestå af bl.a. Region Hovedstaden og repræsentanter fra tre til fem kommuner samt Kommunekontaktrådet (KKR) Hovedstaden. Gate 21 vil være projektleder, da de bl.a. har god kontakt og viden om særligt kommunerens miljø- og klimaarbejde. Der nedsættes desuden en projektgruppe som støtte til projektledelsen.

Administrationen vil søge at tilrettelægge det videre arbejde, så de første indledende resultater af analyserne kan ligge klar i løbet af foråret 2015, så de bl.a. kan indgå som input til regionsrådet og miljø- og trafikudvalgets drøftelser i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2016. Der vil senere i løbet af 2015 (frem mod budget 2016) være et klart billede af, hvor det er mest omkostningseffektivt at igangsætte klimaprojekter i hovedstadsregionen for, at nå målet om en fossilfri region.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Midlerne tages fra eksisterende budget til øvrig regional udvikling, 5 mio. kr. som bruges i 2015 og 2016. Midlerne til den regionale klimaplan tilsagnsbudgetteres, således at hele udgiften i henhold til budgetreglerne bogføres i 2014.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Sagen behandles i forretningsudvalget den 9. december 2014 og i regionsrådet den 16. december 2014.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14011407

2. PARTNER I GATE 21 (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Gate 21's bestyrelse har inviteret Region Hovedstaden til at blive partner i Gate 21, og samtidig indtræde i Gate 21's bestyrelse. Regionsrådsformanden, formanden for Hovedstadens Kommunekontaktråd (KKR) og for Gate 21 Steen Christiansen, udvalgsformand for miljø- og trafikudvalget Jens Mandrup, formand for Klimapolitisk Forum Özkan Kocak samt direktør i Gate 21 Poul Erik Lauritsen, holdt den 30. september 2014 et uformelt møde om sagen, hvor der var enighed om fordelene ved et tættere samarbejde mellem regionen og Gate 21.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at miljø- og trafikudvalget overfor forretningsudvalget og regionsrådet anbefaler:

1. **at** Region Hovedstaden bliver partner i Gate 21 og at der udpeges et regionsrådsmedlem til en bestyrelsespost i Gate 21's bestyrelse, og
2. **at** regionsrådsformanden bemyndiges til at modtage navnet på den udpegede.

POLITISK BEHANDLING

1. Anbefalet
2. Anbefalet

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Baggrund

Gate 21 er en medlemsforening, der arbejder for at styrke grøn omstilling med kommunerne som omdrejningspunkt. Samarbejdet foregår typisk gennem offentlige-private innovationsprojekter, hvor kommuner, virksomheder og videninstitutioner spiller en central rolle i udvikling af nye løsninger i forhold til klimaudfordringerne.

Region Hovedstaden samarbejder løbende med Gate 21 om konkrete projekter. Regionen støtter i øjeblikket et projekt om mobilitetsplanlægning Formel M (2011-2014), Test en elcykel (2013-2016) samt Omstilling af Energisystemet (2013-2015). De enkelte projekter i Gate 21 er som regel medfinansieret via regionale, nationale og internationale udviklingsmidler og puljer. Siden 2009 har partnerne i Gate 21 skabt projekter for mere end 100 mio. kr.

Gate 21 har 20 kommunale partnere fra hovedstadsregionen. Derudover er 23 virksomheder, fem vidensinstitutioner, to boligselskaber og en statslig styrelse partnere i Gate 21. Gate 21 er finansieret af partner- og medlemskontingenter.

Muligheder ved et partnerskab

Region Hovedstaden og Gate 21 har grundlæggende en fælles interesse i at samle myndigheder, virksomheder og vidensinstitutioner om at realisere projekter om klimadagsordenen bredt. Gate 21 er derfor en naturlig operatør og samarbejdspartner i forhold til regionens mobilitets-, klima- og energiinitiativer.

Ved at blive partner i Gate 21 kan regionen bidrage til, at Gate 21 udvikles til at blive en central del af den regionale infrastruktur for facilitering og fremme af regionale udviklingsprojekter med bred interessentinddragelse. Et partnerskab kan styrke en fælles strategisk retning på klimaområdet i hovedstadsregionen, hvor Region Hovedstaden via Gate 21's projekter kan skabe flere konkrete resultater på klimaområdet, end regionen kan på egen hånd. Et partnerskab kan således også betyde, at regionen bliver mere synlig på den regionale klima- og grøn vækstdagsorden, idet regionen som partner får eksponering via de aktiviteter, der foregår via Gate 21. Et partnerskab kan endvidere bidrage til, at

Gate 21 på sigt kan blive en central støtte og aktør til at fremme samarbejder med kommuner, virksomheder og videninstitutioner om initiativer i den kommende Regionale Vækst- og Udviklingsstrategi (ReVUS) tema om grøn vækst samt effektiv og bæredygtig mobilitet.

Regionen kan med et partnerskab og en bestyrelsespost få indflydelse på den retning Gate 21 udvikler sig i samt påvirke de projekter, der igangsættes. Gate 21 er en dygtig projektmanager, og kan gøre brug af deres netværk til at skabe innovative løsninger og processer. Derudover kan deltagelse i Gate 21's bestyrelse bidrage til at styrke regionens dialog og samarbejde med en række centrale stakeholdere, som er repræsenteret i bestyrelsen og medlemskredsen omkring Gate 21.

Administrationen vurderer samlet set, at et partnerskab med Gate 21 vil understøtte regionens ambitioner i forhold til den politiske målsætning om at være en grøn og innovativ metropol.

Udfordringer

Gate 21 udvikler primært projekter til gavn for foreningens medlemmer, som i dag ikke omfatter alle kommunerne i hovedstadsregionen. Det er en udfordring for regionen, der har interesse i at fremme projekter til gavn for alle kommuner i regionen – jf. regionernes styringslov der fastlår, at vi har pligt til at yde samme støtte til alle kommuner i hovedstadsregionen. Gate 21's ambition er dog at få alle hovedstadsregionens kommuner som medlemmer, og de er allerede godt på vej (20 ud af 29 kommuner er partnere).

Et andet opmærksomhedspunkt er, at Gate 21's økonomi er afhængig af medfinansiering til deres projekter. Gate 21 råder således alene fast over en relativ lille basisfinansiering. Gate 21 vil dermed have en stor interesse i fortsat at få adgang til de regionale udviklingsmidler.

I den forbindelse skal det bemærkes, at så længe Gate 21 beskæftiger sig med områder som regionen lovligt kan beskæftige sig med - hvilke er tilfældet - er der ingen juridisk hindring i, at Region Hovedstaden både er partner i Gate 21 og projektejer af enkelte projekter. Et regionalt indstillet bestyrelsesmedlem af Gate 21 vil dog i bestyrelsessammenhæng være inhabil i beslutninger vedrørende projekter, hvor regionen er projektejer.

Endelig kan der politisk være en udfordring i, at også Gate 21 gerne vil bidrage til den politiske dialog og udvikling i regionen via deres politiske medlemmer af Gate 21's bestyrelse og borgmesterforum. Klimadagsordenen adresseres også i et regionalt perspektiv af regionsrådet, KKR Hovedstaden, Kommunekontaktudvalget samt regionens og kommunernes fælles Klimapolitisk Forum.

Partnerskabet med Gate 21 er vægtet højere end de politiske udfordringer, da det vurderes at et partnerskab vil styrke regionens indsatser på klimaområdet.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

Region Hovedstaden skal betale et årligt bidrag på 250.000 kr. som partner i Gate 21. Midlerne tages fra puljen øvrig regional udvikling i 2015.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Sagen behandles i forretningsudvalget den 9. december 2014 og i regionrådet den 16. december 2014.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14011558

BILAGSFORTEGNELSE

① 1. Gate 21 partner- og medlemsliste - oktober 2014

3. INDBERETNING OM JORDFORURENINGSINDSATSEN I 2013 TIL MILJØSTYRELSEN (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Ifølge jordforureningsloven skal regionsrådet hvert år udarbejde en skriftlig redegørelse til Miljøstyrelsen over de aktiviteter regionen har udført på jordforureningsområdet i det forgangne år. Redegørelsen skal også indeholde en oversigt over den planlagte indsats på jordforureningsområdet det kommende år.

Udvalget forelægges dermed redegørelsen over aktiviteter på jordforureningsområdet i 2013 samt en oversigt over planlagte indsatser i 2014.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at miljø- og trafikudvalget overfor forretningsudvalget og regionsrådet anbefaler:

at Region Hovedstadens "Indberetning om jordforurening 2013" (bilag 1, 2 og 3) sendes til Miljøstyrelsen.

POLITISK BEHANDLING

Anbefalet

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Regionens opgaver på jordforureningsområdet kan opdeles i fire hovedområder:

- 1 **Kortlægning** – opsporing, kortlægning og undersøgelse af forurenede grunde med henblik på at finde de forureninger, som udgør en risiko for borgernes sundhed og det grundvand, der bruges til drikkevand.
- 1 **Oprensning** – videregående undersøgelser, som afdækker den konkrete risiko fra forureningen, herunder om forureningen skal oprenses eller ej. Oprensning af forureningen, hvis der er risiko for borgernes sundhed og grundvand. Oprensningen kan ende med drift af et anlæg til sikring af indeklime eller grundvand.
- 1 **Borgerrettede opgaver** – råd og vejledning, godkendelse af undersøgelser og oprensninger betalt af private grundejere og bygherrer, tilladelser til byggeri og ændret anvendelse af forurenede grunde, besvarelse af forespørgsler fra borgere og ejendomsmæglere om konkret forurening, kommunikation.
- 1 **IT, ledelse og planlægning** – database til at holde styr på oplysninger om de mange forurenede grunde, indberetning af forureningsoplysninger til Danmarks Miljøportal, juridisk sagsbehandling, bidrag til Videncenter for Miljø og Ressourcer, planlægning og ledelse.

Fra januar 2014 har regionerne også fået ansvar for jordforurening, der kan udgøre en risiko overfor overfladevand (vandløb, søer og havet).

I 2013 har indsatsen fordelt på de fire hovedområder omfattet:

Hovedområde	Aktivitet	Antal sager	Økonomi i mio. kr. (procent af driftsmidler)
Kortlægning	Opsporing af grunde, der kan være forurenede	867	29,7 (23 procent)
	Undersøgelser af muligt forurenede grunde	184	
	Undersøgelser af muligt forurenede boliggrunde efter anmodning fra boligejere	54	
Oprensning	Videregående undersøgelser med henblik på at vurdere behovet for oprensning	78	82,7 (63 procent)
	Oprensninger	34	
	Drift af tekniske opretningsanlæg og overvågning af forurening	155	
	Udvikling af nye metoder og teknikker / partnerskaber	15	
Borgerrettede opgaver	Behandling af undersøgelser og oprensninger udført og betalt af private grundejere og bygherrer	1314	7,1 (5 procent)
	Behandling af tilladelser fra kommunerne om byggeri og ændret anvendelse af forurenede grunde	154	
	Behandling af undersøgelser og oprensninger af forureninger på nedlagte tankstationer betalt af Oliebranchens Miljøpulje	20	
	Besvarelse af forespørgsler og aktindsigter om konkret forurening	27.760	
	Kommunikation		
IT, ledelse og planlægning	IT og data, administration og ledelse		11,4 (9 procent)
I alt			130,9 (100 procent)

Indsatsen i 2013 er nærmere beskrevet i ”Indberetning om jordforurening 2013”, som findes i bilag 1 og 2. Den planlagte indsats for det kommende år, det vil sige indsatsen i 2014, er godkendt af regionsrådet på et møde den 13. maj 2014 og beskrevet i bilagsdelen til ”Indberetning om jordforurening 2013” vedlagt i bilag 3.

Indberetningen er af it-tekniske årsager nødsaget opdelt i flere bilag.

Som et særskilt punkt på mødet den 2. december 2014 i miljø- og trafikudvalget forelægger administrationen et udkast til den planlagte indsats i 2015 og de kommende år.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Sagen behandles i forretningsudvalget den 9. december 2014 og regionsrådet den 16. december 2014.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

13011338

BILAGSFORTEGNELSE

- ① 1. Indberetning om jordforurening 2013 til Miljøstyrelsen - del 1 (side 1-15)
- ② 2. Indberetning om jordforurening 2013 til Miljøstyrelsen - del 2 (side 16-36)
- ③ 3. Indberetning om jordforurening 2013 til Miljøstyrelsen - bilagsdel

4. OVERSIGT OVER PRIORITERET LISTE FOR JORDFORURENINGSINDSATSEN I 2015 (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Regionsrådet skal i henhold til § 18 i Lov om forurennet jord en gang årligt udarbejde en oversigt over den forventede offentlige indsats på jordforureningsområdet. Oversigten skal angive på hvilke grunde regionen forventer at foretage videregående undersøgelser eller oprensning. Offentligheden skal inddrages forud for udarbejdelse af den endelige oversigt.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at miljø- og trafikudvalget overfor forretningsudvalget og regionsrådet anbefaler:

at godkende, at udkastet til prioritering af den offentlige indsats i 2015 (bilag 1) sendes til kommentering i offentligheden forud for udarbejdelse af den endelige prioritering.

POLITISK BEHANDLING

Anbefalet

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Regionsrådet skal hvert år, jævnfør § 18 i Lov om forurennet jord, udarbejde en oversigt over den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats.

Udvalget for miljø og trafik anbefalede på møde den 5. november 2014 (sag nr. 1) at regionens nye plan for jordforureningsindsatsen skal tage udgangspunkt i en intensiveret indsats for at beskytte grundvandet, så 80 % af grundvandet sikres på 10 år. Administrationens udkast til prioritering af Region Hovedstadens videregående indsats på jordforureningsområdet i 2015 er udarbejdet i overensstemmelse med miljø- og trafikudvalgets anbefaling af scenarie for prioritering af indsatsen og tager dermed forskud på implementeringen af ny plan for jordforureningsindsatsen, som forelægges udvalget, forretningsudvalget og regionsrådet i foråret 2015.

Administrationens udkast til region hovedstadens prioriterede indsats inden for jordforurening i 2015 understøtter regionens overordnede mål som den grønne og innovative metropol med høj vækst og livskvalitet. Et rent miljø med ren jord og rent grundvand bidrager positivt til borgernes livskvalitet, og er en af forudsætningerne for at tiltrække virksomheder og kvalificeret arbejdskraft.

I 2015 vil indsatsen med videregående undersøgelser og oprensninger fortsat, primært finde sted i områder med særlige drikkevandsinteresser samt på boliggrunde. Fokus er stadig rettet mod forureninger med chlorerede opløsningsmidler (kemikalier som er anvendt/anvendes bl.a. til affedning og tøjrensning). De chlorerede opløsningsmidler udgør den væsentligste trussel mod drikkevandsressourcen, fordi de er letopløselige og transporteres langt i jord og grundvand. Stofferne er også problematiske i forhold til indeklimaet, idet de let kan dampe op fra jord og grundvand og trænge ind i bygninger. Administrationens udkast til den forventede indsats i 2015 er vedlagt som bilag.

I 2014 tog administrationen hul på at teste en ny strategi for prioritering af den videregående undersøgelsesindsats. Parallelt med at prioritere de værste forureninger højest blev oplandene til tre vandværker (Solhøj, Dybendal og Birkerød) prioriteret til en særlig indsats i 2014 og 2015. Den særlige indsats består i at få undersøgt alle kendte forureninger med de særligt kritiske stoffer, dvs. de chlorerede opløsningsmidler, og ikke kun de forureninger der umiddelbart ser ud til at udgøre en risiko for grundvandsressourcen.

Baggrunden herfor er et ønske om at kunne blive færdig med at undersøge alle lokaliteter med de mest grundvandskritiske stoffer i disse områder, som udgør oplande for indvinding af drikkevand. Herefter kan der ud fra en samlet betragtning tages stilling til, på hvilke lokaliteter, der skal gennemføres

afværgeforanstaltninger for at beskytte grundvandsressourcen indenfor indvindingsoplandet.

I 2015 er det administrationens indstilling, at denne strategi udvides, så alle resterende forureninger med chlorerede opløsningsmidler i yderligere fire oplande prioriteres til undersøgelser i 2015-2016 (Attemose, Hove, Humlebæk og Hørup).

I de drikkevandsområder, hvor indsatsen sker, er opsporingen af alle kritiske jordforureninger gennemført, og der er overblik over de mest kritiske forureninger. Herved sikres det bedst muligt, at oprensningsindsatsen sker, hvor der er størst mulig effekt. Når den særlige undersøgelsesindsats i de foreløbigt syv udvalgte indvindingsoplande er afsluttet, har administrationen overblik over de værste forureningstrusler mod grundvandet og kender det nødvendige oprensningsomfang og omrensningsomkostninger i syv vandindvindingsoplande, som tilsammen dækker ca. 20 % af vandindvindingen i Region Hovedstaden.

I 2015 forventer administrationen at igangsætte/videreføre videregående undersøgelser på ca. 20/60 lokaliteter fordelt på 19 kommuner. Der forventes afværgeaktiviteter på ca. 20 lokaliteter herunder igangsætning af to til fire nye oprensninger. Af væsentlige oprensningsaktiviteter som forventes opstartet/gennemført i 2015 kan nævnes de fortsatte oprensningsprojekter på forureningen i Skuldelev, et nyt projekt til fiksering af grundvandsforureningen fra en tidligere virksomhed på Egeskovvej 18 i Kvistgård, omlægning af et eksisterende afværgeprojekt i Virum og sikring af indeklimaet på to boligejendomme i Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune. Budgettet forventes at udgøre ca. 75 mio. kr. i 2015 til afgrænsende undersøgelser og oprensning.

I henhold til jordforureningsloven skal regionens oversigt over den forventede indsats udsendes til kommentering i offentligheden, herunder til kommunerne, HOFOR og Nordvand i en fire-ugers periode, inden regionsrådet vedtager den endelige indsats. Efter kommenteringen vil den endelige oversigt blive forelagt regionsrådet i foråret 2015 inden fremsendelse til Miljøstyrelsen.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Oversigten over den forventede indsats udsendes til kommentering i offentligheden i fire uger. Oversigten ligger på regionens hjemmeside i denne periode. Der vil løbende blive kommunikeret om de nye tiltag, der igangsættes i 2015, f.eks. i pressemeddelelser og indlæg i aviser. Direkte berørte lodsejere bliver informeret særskilt med brev fra administrationen inden aktiviteter igangsættes.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Sagen behandles i forretningsudvalget den 9. december 2014 og regionsrådet den 16. december 2014.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14011458

BILAGSFORTEGNELSE

- ① 1. Bilag 1 - Udkast til Oversigt over den forventede offentlige indsats i region hovedstaden på jordforureningsområdet i 2015 og nærmeste år- 5nov
- ② 2. Figur 1 til offentlig indsats 2015 - Afgrænsende undersøgelser samlet
- ③ 3. Figur 2 til offentlig indsats 2015 - Oprensninger samlet
- ④ 4. Figur 3 til offentlig indsats 2015 - Tekniske oprensningsanlæg

5. HØRING I FORHOLD TIL FASTLÆGGELSE AF KONGEINDIKATORER (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Regionsrådet vedtog den 8. april 2014 en ny vision, mission og strategi. I denne sammenhæng blev der besluttet fire politiske målsætninger, der skal understøtte arbejdet med at implementere vision og mission. Der er efterfølgende udviklet et sæt kongeindikatorer, der sammen med indikatorerne i driftsmålsstyringen for hver enkelt politisk målsætning giver mulighed for at følge udviklingen på området.

Forretningsudvalgets besluttede den 21. oktober 2014, at anmode de stående udvalg og Kræftudvalget om en udtalelse vedrørende forslaget til kongeindikatorer.

INDSTILLING

Administrationen indstiller:

1. at de stående udvalg og kræftudvalget i henhold til forretningsudvalgets beslutning afgiver udtalelse vedr. udkast til kongeindikatorer, og at miljø- og trafikudvalget i henhold til styrelsesvedtægten som minimum kommer med en udtalelse i forhold til de i sagsfremstillingen fremhævede kongeindikatorer, og

2. at udvalgenes udtalelse afgives til forretningsudvalget senest 21. januar 2015.

POLITISK BEHANDLING

Drøftet, idet udvalget anmoder administrationen om at udarbejde et høringssvar, hvor det fremgår, at udvalget udtrykte enighed om, at CO₂ som kongeindikator giver et godt grundlag for at følge udviklingen ift. den politiske målsætning om en grøn og innovativ metropol.

Yderligere er det udvalgets vurdering, at kongeindikatoren kan favne et bredt område og give det nødvendige holistiske perspektiv på klima, som også gør det muligt at kommunikere til borgerne.

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Regionsrådet vedtog den 8. april 2014 fire politiske målsætninger. De fire politiske målsætninger er:

- | Patientens situation styrer forløbet
- | Høj faglig kvalitet
- | Ekspansive vidensmiljøet
- | Grøn og innovativ metropol

Med de fire politiske målsætninger har regionsrådet besluttet, hvad der fremadrettet skal være fokus på i regionen. De politiske målsætninger er derfor afgørende for den overordnede styring og udvikling i regionen. Det er derfor vigtigt, at regionsrådet og de politiske udvalg løbende kan følge arbejdet med de fire politiske målsætninger, og der er derfor udarbejdet et forslag til indikatorer, der kan vise udviklingen i målsætningerne. Dette giver regionsrådets og udvalgene mulighed for at følge og justere indsatsen og dermed sikre at de ønskede resultater nås.

De politiske udvalg vil derfor fire gange årligt få forelagt data for de kongeindikatorer, der i henhold til styrelsesvedtægten er relevante for deres rolle som politikopfølgende. Regionsrådet vil få foreslagt data for samtlige kongeindikatorer.

Hvad er en kongeindikator

En indikator er en måling, der er valgt fordi den kan fortælle noget om, hvordan et område (her de politiske målsætninger) udvikler sig. For eksempel kan resultatet af TrivselOp fortælle noget om hvordan arbejdsmiljøet er på en arbejdsplads, og kan således være en indikator for arbejdsmiljøet. Samtidig kan man også se på udviklingen over tid ved at gentage målingen. I begrebet "kongeindikator" ligger, at

der er udvalgt én eller meget få indikatorer til at fortælle om udviklingen på et bredere område.

Kongeindikatorerne er så vidt muligt hentet fra de indikatorer, der er fastsat i driftsmålstyringen, der blev godkendt af regionsrådet den 17. juni 2014. Ambitionsniveauet i driftsmålstyringen blev forelagt for forretningsudvalget i en selvstændig sag på møde den 21. oktober. Disse er ligeledes sendt i høring i de stående udvalg og kræftudvalget.

Høring om kongeindikatorer

Forretningsudvalgets besluttede den 21. oktober 2014, at anmode de stående udvalg og Kræftudvalget om en udtalelse om udkastet til kongeindikatorer.

Udvalget bør vurdere, om kongeindikatorerne giver meningsfulde data, der gør, at udvalget kan følge udviklingen i de politiske målsætninger, der ligger inden for udvalgets område og giver udvalget grundlag for at kunne foreslå korrigerende eller supplerende indsatser, hvis man ikke finder udviklinger ønskelig. Hertil kommer om kongeindikatorerne skaber et grundlag, der gør, at det politisk er muligt at kommunikere til borgerne, hvad det er for en indsatser der gennemføres, og hvordan man politisk ønsker at følge op på resultaterne af disse indsatser.

Samtidig kan udvalget vælge at drøfte, om de foreslåede kongeindikatorer samlet set, giver regionsrådet det nødvendige grundlag for at kunne følge udviklingen i alle de politiske målsætninger.

Udvalget bedes i sin udtalelse forholde sig til:

- | om udvalget er enig i valget af kongeindikatorer?
- | såfremt udvalget ikke er enige, hvad er så begrundelsen herfor?
- | hvorledes udvalget i sin rolle som politikopfølgende og politikformulerende ønsker at følge op på resultaterne af kongeindikatorerne og dermed i resultaterne i forhold til de politiske målsætninger?

Miljø- og trafikudvalget skal i henhold til styrelsesvedtægten som minimum komme med en udtalelse vedrørende valget af CO₂ som kongeindikator, der er knyttet til den politiske målsætning "Grøn og innovativ metropol". CO₂ er både en indikator for større livskvalitet, idet der er en tæt sammenhæng til forurening, og samtidig er mindre CO₂ et vigtigt tegn på, at der udvikles teknologi, som regionen har mulighed for at eksportere.

CO₂ som indikator er valgt, fordi indikatoren samlet set ses som et udtryk for:

- | Øget livskvalitet for regionens borgere, f.eks. vil færre personer blive syge af luftforurening når fossilfri køretøjer indføres, og flere vil opleve et bedre helbred ved at bruge cyklen mere.
- | Besparelser på hospitalernes el- og varmeregning gennem energieffektiviseringer
- | Reduktion af omkostninger til affaldshåndteringen på hospitalerne gennem forebyggelse af spild, øget genanvendelse og cirkulær økonomi.
- | Realisering af vækst- og beskæftigelsespotentialet på clean-tech området via intelligent efterspørgsel efter nye grønne løsninger og partnerskaber med private virksomheder, vidensinstitutioner og andre myndigheder.

På baggrund af udvalgets drøftelse laver administrationen et udkast til udtalelse, som drøftes på udvalgets næste møde før udtalelsen fremsendes til forretningsudvalget.

Forslag til kongeindikatorer

Nedenfor ses det forslag til kongeindikatorer, som forretningsudvalget har sendt til udtalelse:

Politisk mål: Patientens situation styrer forløbet

For at kunne følge udviklingen i "patientens situation styrer forløbet" foreslås det, at patienterne stilles spørgsmålet "Er du alt i alt tilfreds med indlæggelsens/besøgets forløb?". Dette giver mulighed for løbende at følge patientens egen oplevelse af forløbet.

Begrundelse for valg af indikator

Spørgsmålet flugter med det generelle tilfredshedsmaal, der indgår i Den Landsdækkende Patienttilfredshedsundersøgelse (LUP). Data indsamles i regionen via løbende tilfredshedsmålinger på hospitalerne. Konceptet for dette er ved at blive færdigudviklet og pilottestes i første kvartal 2015. Der indgår i alt fem spørgsmål i målingerne, tre regionale og to som hvert afsnit selv kan vælge fra en bruttoliste.

Administrationen foreslår, at det overordnede tilfredshedsspørgsmål "Er du alt i alt tilfreds med indlæggelsens forløb?" gøres til kongeindikator i forhold til "Patientens situation styrer forløbet", idet dette spørgsmål indfanger patientens samlede indtryk af sin indlæggelse (sit besøg). Patientens svar på spørgsmålet vil være påvirket af, alle de oplevelser patienten har haft, herunder også om personalet var venligt og imødekommende, og om patienten fik mulighed for at deltage i beslutninger om behandlingen. Da det er patientens vurdering alt i alt, afspejler svaret summen af både positive og negative oplevelser.

Fra den løbende tilfredshedsmåling og i indikatorerne fra driftsmålstyringen, indgår to andre spørgsmål, der supplerer kongeindikatoren:

"Gav personalet dig mulighed for at deltage i beslutninger vedr. din behandling/undersøgelse?"
Dette spørgsmål vedrører et af elementerne i målsætningen om, at "Patientens situation styrer forløbet", nemlig om patienten har haft mulighed for at deltage i beslutninger vedr. sin behandling. Spørgsmålet er mere fokuseret end det overordnede tilfredshedsspørgsmål.

"Var personalet venligt og imødekommende?"

Dette spørgsmål vedrører et af elementerne i, at patienten skal føle sig "Ventet og Velkommen". Det er samtidig et spørgsmål, der umiddelbart er relevant for alle patienter ligesom det overordnede tilfredshedsspørgsmål. Flere patienttilfredsmålinger viser, at det har stor indflydelse på patientens samlede indtryk af indlæggelsen, hvis patienten bliver mødt af et venligt personale.

Endvidere har det været drøftet om der kunne peges på en indikator, der siger noget om sammenhængen i patientforløbet eller oplevelsen heraf. Det er imidlertid vanskeligt at afdække oplevelsen af sammenhæng gennem et enkelt spørgsmål, idet patienten vil have forskellige opfattelser heraf afhængigt af, hvilken kontekst, der spørges i (hhv. indlagt, ambulante mv.). I LUP bruges således en række spørgsmål til at belyse oplevelsen af sammenhæng i forløbet. For at have en indikator på sammenhæng i forløbet foreslås det i stedet, at andelen af epikriser afsendt inden for tre dage indgår som indikator for leverance som led i driftsmålstyringen.

Politisk mål: Høj faglig kvalitet

I forhold til "høj faglig kvalitet" foreslås det, at der måles på antallet af uventede dødsfald og antallet af akutte genindlæggelser. Kvalitet har mange facetter, men med disse to kongeindikatorer er der mulighed for at følge med på to helt centrale parametre, nemlig at patienten ikke dør uden en oplagt årsag, samt at patienten ikke udskrives og så må indlægges igen inden for en måned.

Begrundelse for valg af indikator

Som kongeindikator for høj faglig kvalitet foreslås det i første omgang at følge udviklingen i to af de kvalitetsindikatorer, som er valgt som en del af driftsmålstyringen jf. beslutning på regionsrådets møde den 17. juni 2014.

Valget heraf begrundes med ønsket om at sikre en en-til-en relation i forhold til nogle af de mål, som der er valgt at sætte fokus på som led i driftsmålstyringen. De to valgte indikatorer vurderes begge som centrale indikatorer for god kvalitet og har begge bred relevans på regionens afdelinger. Valget skyldes endvidere vanskelighed ved at finde én velafprøvet kongeindikator for høj faglig kvalitet.

Det har været overvejet, om der kunne udvikles en ny kongeindikator som tager afsæt i de ca. 60 landsdækkende kliniske kvalitetsdatabaser. Indikatoren skulle være "antallet af indikatorer i de faglige kvalitetsdatabaser, hvor standarden er opfyldt - sat i forhold til summen af alle indikatorer, der har en fast standard. Hver database har et antal indikatorer, typisk 5-10, hvoraf de fleste har en standard for god kvalitet. Indikatorerne, som udtrykker god kvalitet på det konkrete sygdomsområde og de tilhørende standarder, er fastsat af fagspecialister inden for de pågældende sygdomsområder på tværs af hele landet. Kongeindikatoren ville dermed udtrykke i hvilken udstrækning, der samlet leves op til de til enhver

tid gældende faglige standarder og indikatorer. Administrationen vil nærmere vurdere mulighederne for at udvikle denne indikator og vil i givet fald vende tilbage herom.

Politisk mål: Ekspansive vidensmiljøer

"Ekspansive vidensmiljøer" foreslås fulgt med en kongeindikator, der måler på hjemtagne eksterne midler fra offentlige og private finansieringskilder. Dette mål er væsentligt, idet det er udtryk for andres vurdering af om regionen har excellente miljøer med fokus på anvendelse og nyttiggørelse af resultater i samspil med erhvervslivet.

Begrundelse for valg af indikator

Med indikatoren, der også følges i driftsmålstyringen, kan regionen følge udviklingen i kvalitet, volumen og den erhvervmæssige nyttiggørelse af forskningen og dermed udviklingen af de ekspansive vidensmiljøer. En positiv udvikling i indikatoren indikerer, at regionens hospitaler og universiteter skaber ny banebrydende viden og viden om nye anvendelsesområder, der kan omsættes i nye produkter, systemer og processer til gavn for vækst og livskvalitet.

Politisk mål: Grøn og innovativ metropol

I forhold til "grøn og innovativ metropol" foreslås det, at der i første omgang måles på CO₂. CO₂ er både en indikator for større livskvalitet, idet der er en tæt sammenhæng til forurening, og samtidig er mindre CO₂ et vigtigt tegn på, at der udvikles teknologi, som regionen har mulighed for at eksportere.

Region Hovedstaden opgør årligt CO₂ både for Region Hovedstaden som virksomhed og hovedstadsregionen som geografisk størrelse fra 2015. De indirekte udledninger fra råvareudvinding, transport og produktion af varer og produkter udenfor regionens grænser medtages ikke i opgørelserne, bl.a. fordi monitorering af indsatser er vanskelig. Det forventes, at der i forbindelse med udvikling af ReVUS vil blive udviklet supplerende indikatorer inden for fx mobilitet/infrastruktur og international attraktivitet, som vil bidrage til at opfylde målet om en grøn og innovativ metropol. Hvis beslutningen om ReVUS gør, at det vil være relevant at vælge en anden kongeindikator, vil administrationen vende tilbage herom.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Forretningsudvalgets besluttede den 21. oktober 2014, at anmode de stående udvalg og Kræftudvalget om en udtalelse om udkastet til kongeindikatorer.

Sagen drøftes i de politiske udvalg i november 2014-januar 2015 med henblik på, at der afgives en udtalelse til forretningsudvalget senest den 21. januar 2015.

Forretningsudvalget tager endelig stilling til kongeindikatorerne på møde den 27. januar 2015.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14003302

BILAGSFORTEGNELSE

① 1. CO₂ som kongeindikator

6. HØRING I FORHOLD TIL FASTLÆGGELSE AF AMBITIONSNIVEAUER I DRIFTSMÅLSTYRINGEN (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Regionsrådet vedtog på møde den 8. april 2014 en ny strategimodel for Region Hovedstaden, herunder mission, vision og politiske målsætninger. På mødet den 17. juni 2014 vedtog regionsrådet forslag til indikatorer for driftsmålstyring. I forlængelse af beslutningen om indikatorer i driftsmålstyringen skal der fastsættes ambitionsniveauer for de enkelte driftsmål.

Forretningsudvalgets besluttede den 21. oktober 2014 at anmode de stående udvalg og kræftudvalget om at afgive et høringssvar til ambitionsniveauer for driftsmål.

INDSTILLING

Administrationen indstiller:

1. **at** de stående udvalg og kræftudvalget i henhold til forretningsudvalgets beslutning afgiver høringssvar til ambitionsniveauer for driftsmål, således at miljø- og trafikudvalget i henhold til styrelsesvedtægten som minimum i høringssvaret forholder sig til de i sagsfremstillingen fremhævede ambitionsniveauer, og

2. **at** udvalgenes høringssvar afgives til forretningsudvalget senest 21. januar 2015.

POLITISK BEHANDLING

Drøftet, idet udvalget anmoder administrationen om at udarbejde et høringssvar, hvor det fremgår, at udvalget udtrykte enighed om, at driftsmålene har de fornødne ambitionsniveauer.

Det kan være relevant at justere driftsmålene såfremt der på et senere tidspunkt træffes beslutninger, som giver afledte konsekvenser, som vil påvirke ambitionsniveauerne.

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Som en del af udmøntningen af strategimodellen indføres en model for driftsmålstyring. Driftsmålstyringen er et system af indikatorer, for hvilke der fastsættes ambitionsniveauer. Der udarbejdes månedligt opgørelser for driftsmålene med det formål at følge driften og de heraf opnåede resultater.

Driftsmålstyringen skal primært bruges som et ledelsesværktøj lokalt, der sikrer, at de lokale ledelser kan gribe ind, såfremt der ikke er den ønskede udvikling i driftsopgaverne.

Driftsmålstyringen skal dog samtidig give data på aggregeret niveau til koncernledelsen og politikerne, og give dem mulighed for at følge med i udviklingen i driften.

De politiske udvalg vil fire gange årligt få forelagt data for de indikatorer, der er relevante i forhold til deres rolle som politikopfølgende. Hermed får udvalgene mulighed for at stille spørgsmål til udviklingen i driften og bede om uddybende materiale, når de finder dette relevant.

Fastsættelse af ambitionsniveauer for driftsmålstyringen

Forretningsudvalget vedtog på dets møde i juni 2014 indikatorer for driftsmål. Der skal nu fastlægges ambitionsniveauer for disse indikatorer, og det er disse ambitionsniveauer, som forretningsudvalget har bedt udvalgene om at komme med et høringssvar i forhold til.

De foreslåede ambitionsniveauer er fastsat på et forholdvis højt ambitionsniveau, og man må derfor formode, at der vil være tilfælde, hvor målene ikke nås umiddelbart. Imidlertid er ambitionsniveauerne udtryk for de mål, som regionen stræber efter.

I de tilfælde, hvor indikatorer er udtryk for nye målinger, fastættes der først ambitionsniveauer, når der er rapporteringshistorik (det vil sige, når der er erfaringer med, hvad niveauet er for disse målinger). Derfor er der ikke på nuværende tidspunkt foreslået ambitionsniveauer for blandt andet tilfredshedsniveauet.

Høring om ambitionsniveauer i driftsmålstyring

Forretningsudvalget besluttede på dets møde den 21. oktober 2014, at sende ambitionsniveauerne for driftsmålstyring til høring i de stående udvalg og kræftudvalget.

Udvalget bør drøfte, om udvalget finder, at de foreslåede ambitionsniveauer for de driftsmål, der ligger inden for udvalgets område, ligger på det rigtige niveau, således at de er et udtryk for regionsrådets politiske ambitioner. Udvalget bør desuden overveje, hvad de valgte ambitionsniveauer betyder i forhold til muligheden for at kommunikere de politiske ambitioner til de ansatte i regionen og regionens borgere. Såfremt udvalget ønsker at foreslå et højere eller lavere ambitionsniveau for et driftsmål end det foreslåede, bør udvalget overveje, hvilken betydning et ændret ambitionsniveau vil have for regionens drift.

Udvalget kan desuden vælge at drøfte, om ambitionsniveauerne samlet set er udtryk for den rette politiske prioritering og samlet set understøtter den ønskede udvikling i regionens drift.

Udvalget bedes i sit høringssvar besvare følgende spørgsmål:

- 1 om udvalget er enig i de fastlagte ambitionsniveauer for driftsmålene?
- 1 såfremt udvalget ikke er enig i konkrete ambitionsniveauer, hvad er så baggrunden for dette?
- 1 såfremt udvalget ikke er enig i konkrete ambitionsniveauer, hvilket ambitionsniveau foreslår udvalget i stedet?

På baggrund af udvalgets drøftelse laver administrationen et udkast til udtalelse, som drøftes på udvalgets næste møde før udtalelsen fremsendes til forretningsudvalget.

Udvalgets drøftelse

Driftsmål, der ligger inden for miljø- og trafikudvalgets arbejdsområde er samlet inden for "Driftsmål for Regional Udvikling" (se bilag).

Udvalget bør særligt drøfte de fastlagte ambitionsniveauer for driftsmål vedrørende ventetid på V1 kortlægning og afslutning af V2 undersøgelser, passagerudviklingen i Region Hovedstadens offentlige trafik samt passagerkilometer i Region Hovedstadens offentlige trafik i forhold til kr.

Indikator	Ambitionsniveau for driftsmål	Hvad er driftsmålet udtryk for	Hvorfor det valgte ambitionsniveau - hvad betyder et ændret niveau?
Levering			
Ventetid på V1 kortlægning og afslutning på V2 undersøgelser	90 % af endelige kortlægninger sendes indenfor otte uger. 85 % af miljøprioriterede V2 undersøgelser afsluttes indenfor en sagsbehandlingstid på 15 mdr.	Oplevet ventetid for afslutning af regionens kortlægningift. mistanke om forurening (V1) og miljøprioriterede undersøgelser (V2). Ventetiden har stor betydning for grundejernes handlemuligheder ift. salg/byggeri etc. og dermed den pågældendes økonomiske situation.	Der er ikke tidligere gennemført målinger af ventetider. Niveaulet vurderes at være på et passende højt niveau. Det vil evt. blive justeret opad eller nedad afhængig af de realiserede målinger i testperioden. Et ændret niveau betyder kortere/længere ventetider og påvirker dermed borgerne positivt/negativt.
Kvalitet			
Passagerudviklingen i Region Hovedstadens offentlige trafik	Kontinuerlig årlig vækst på 2,5 % i Region Hovedstadens nuværende busser og lokalbanetog.	Målet er et udtryk for om indsatsen har den ønskede effekt, og at passagervækst skabes. Det samlede antal passagerer vurderes ud fra et ønske om at bibeholde en stabil vækst i den kollektive trafik.	Passagertallet på 2,5 % betyder, at regionens linjer antages at kunne bibeholde samme antal passagerer efter metrocityringens åbning i 2020 hvor bustrafikken antages reduceret væsentligt i Københavns centrum. Vurderes i forhold til regionale indsatsen, såvel indenfor driftsændringer og kampagner samt eksterne påvirkninger fra den øvrige trafik og samfundsudvikling
Produktivitet			
Passagerkilometer i Region Hovedstadens offentlige trafik ift. kr. (realiseret passagertal pr. kilometer/budgetteret passagertal pr. kilometer)	>=1	En forøgelse af produktiviteten er et udtryk for at regionens busdrift har en bedre udnyttelse af busdriften. Det betyder dog ikke nødvendigvis en stigning i passagertal. Højere produktivetsniveau er ligeledes et udtryk for et lavere CO2 pr. passager, da der dermed i flere passagerer i samme antal køreplantime. Kan dermed ligeledes ses som en miljøindikator.	Målet på 0 % årlig vækst er sat ud fra en ambition om både at bibeholde en stabil vækst i passagertal, samtidig med at produktiviteten bibeholdes. Skulle der observeres et fald i produktivitet vil der blive vurderet kritisk om investeringer i kollektiv trafik sker på fornuftig vis.

Af vedlagte bilag fremgår forslag til ambitionsniveauer for driftsmål, som forretningsudvalget har sendt i høring. Skemaet er til udvalgenes behandling af denne sag udvidet med to kolonner "Hvad er driftsmålet udtryk for" og "Hvorfor det valgte ambitionsniveau - hvad betyder et ændret niveau?". I disse to kolonner uddybes det, hvorfor det valgte driftsmål er relevant i forhold til at følge med i eksempelvis kvaliteten, og det forklares, hvorfor det foreslåede ambitionsniveau er valgt, og hvad det vil betyde at vælge et højere eller lavere ambitionsniveau.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Forretningsudvalgets besluttede den 21. oktober 2014, at anmode de stående udvalg og kræftudvalget om at afgive et høringssvar til ambitionsniveauer for driftsmål.

Sagen drøftes i de politiske udvalg i november 2014 - januar 2015 med henblik på, at der afgives høringssvar til forretningsudvalget senest den 21. januar 2015.

Forretningsudvalget tager endelig stilling til ambitionsniveauer for driftsmålstyring på møde den 27. januar 2015.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14003302

BILAGSFORTEGNELSE

1. Ambitionsniveau for driftsmålstyring

7. REDEGØRELSE OG IDEOPLÆG FOR RÅSTOFPLAN 2016 (BESLUTNINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Regionsrådet skal, ifølge råstofloven, gennemgå råstofplanen hvert fjerde år for at vurdere om der er behov for justering eller en revision af planen. Regionsrådets beslutning om en eventuel revision af planen skal tage udgangspunkt i en redegørelse. Før regionsrådets beslutning om en eventuel revision af råstofplanen, skal redegørelsen i offentlig høring i mindst otte uger. Hvis regionsrådet beslutter, at råstofplanen skal revideres, skal der indkaldes ideer og forslag til planen via en offentlig høring.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at miljø- og trafikudvalget overfor forretningsudvalget og regionsrådet anbefaler:

at redegørelsen for Råstofplan 2012 og indkaldelse af ideer og forslag til en eventuel Råstofplan 2016 sendes i offentlig høring.

POLITISK BEHANDLING

Anbefalet

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Baggrund

Regionsrådet vedtog Råstofplan 2012 på sit møde den 13. maj 2013. Råstofplan 2012 omfatter planperioden 2012 til 2023. Regionsrådet skal ifølge råstofloven gennemgå råstofplanen hvert fjerde år, for at vurdere om der er behov for justering eller en revision af planen. Hvis regionsrådet beslutter, at der skal gennemføres en revision af planen ventes forslaget til en ny råstofplan at blive forelagt regionsrådet i 2016.

Redegørelse

Administrationen har udarbejdet en redegørelse for revision af Råstofplan 2012. Som noget nyt vil redegørelsen og den kommende Råstofplan 2016 være en digital plan, som udelukkende findes digitalt. Redegørelsen kan ses ved at bruge linket nedenfor.

Redegørelsen indeholder en vurdering af Region Hovedstadens forsyningssituation med råstoffer, en vurdering af råstofforbruget og en status for planarbejdet på råstofområdet. Råstofloven er blevet ændret siden regionsrådets vedtagelse af Råstofplan 2012 således, at regionen har den samlede myndighedskompetence for råstofindvinding på land. Det giver bl.a. regionen nye muligheder for en samlet planlægning på råstofområdet. Regionen har derved mulighed for fremover, at fastsætte retningslinier der afspejler regionsrådets ønsker til indvinding og til hvordan grusgrave kan anvendes efter afsluttet råstofindvinding. Kun ca. en femtedel af det sand og grus, der anvendes til bygge- og anlægsprojekter i regionen, hentes fra grusgrave i Region Hovedstaden. De resterende råstoffer hentes enten fra Region Sjælland, fra havet eller via import. I redegørelsen anføres det bl.a., at der er behov for yderligere graveområder samt at en øget ressourceeffektivitet vil kunne minimere forbruget af primære råstoffer.

Høring

Før regionsrådet tager endelig stilling til om Råstofplan 2012 skal revideres, skal redegørelsen i offentlig høring i mindst otte uger. Administrationen foreslår, at høringsperioden øges til ni uger, da høringsperioden omfatter juleferien. Hvis regionsrådet beslutter, at råstofplanen skal revideres, skal der indkaldes ideer og forslag (idéoplæg) fra borgere og andre interessenter. Administrationen foreslår, at sammenlægge høringsperioden for redegørelsen med høringsperioden for idéoplægget, med henblik på i højere grad at inddrage offentligheden i beslutningsprocessen. Administrationen forventer, at forlængelsen af høringsperioden vil øge borgernes mulighed for aktivt at kunne bidrage til planlægningen.

Idéoplægget beskriver hovedspørgsmål for den fremtidige råstofforsyning og -planlægning, og peger på tiltag der kan medvirke til, at gøre hovedstadsregionen til en grøn innovativ metropol. Administrationen forslår følgende hovedspørgsmål i den fremtidige planlægning;

- 1) Hvordan kan vi forbedre forsyningen med råstoffer i Region Hovedstaden under hensyn til natur og miljø?
- 1) Hvordan kan vi øge ressourceeffektiviteten og reducere forbruget af primære råstoffer?
- 1) Hvordan kan vi give tidligere råstofindvindingsområder ny samfundsmæssig værdi?

Planprocessen

Hvis regionsrådet tiltræder administrationens indstilling vil redegørelsen for Råstofplan 2012 samt idéoplæg være i offentlig høring fra den 18. december 2014 til 19. februar 2015. Administrationen vil derefter samle og evaluere de indkomne høringssvar og forelægge administrationens indstilling til udvalget, forretningsudvalget og regionsrådet, om en eventuel revision af Råstofplan 2012. Indstillingen ventes at blive forelagt til beslutning i regionsrådet foråret 2015. Hvis regionsrådet beslutter, at råstofplanen skal revideres, vil forslag til Råstofplan 2016 blive forelagt regionsrådet primo 2016.

Redegørelsen og idéoplæg findes udelukkende digitalt og kan ses ved at klikke på dette link:
<http://rh.viewer.dkplan.niras.dk/responsive/index-normal.html>

Linket fører til en webside, som indeholder menupunkterne; *Forside, Idéoplæg, Om planen* samt digitale *Kort* for Råstofplan 2012. I høringsperioden vil linket kunne tilgås via regionens hjemmeside.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Høringen vil blive annonceret på regionens hjemmeside og der vil blive etableret et link fra hjemmesiden til den digitale redegørelse og idéoplæg. Høringen vil derudover blive annonceret i samtlige regionens lokalaviser med en henvisning til regionens hjemmeside.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Sagen behandles i forretningsudvalget den 9. december 2014 og i regionsrådet den 16. december 2014.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14011939

8. STATUS FOR EFTERFORSKNING OG INDVINDING AF SKIFERGAS (ORIENTERINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

I forbindelse med regionsrådets budgetaftale for 2014 blev det besluttet, at administrationen skal følge udviklingen om efterforskning af skifergas i Danmark. Skifergas er ikke omfattet af råstofloven og myndighedskompetencen på skifergasområdet varetages af staten. Staten har givet to efterforskningslicenser i Danmark, der omfatter arealer i henholdsvis det nordlige Sjælland og Nordjylland. Licenserne løber fra 2010 til 2016, og de indledende undersøgelser i det nordlige Sjælland er afsluttede.

INDSTILLING

Administrationen indstiller:

at miljø- og trafikudvalget tager orienteringen om efterforskning og indvinding af skifergas til efterretning.

POLITISK BEHANDLING

Taget til efterretning.

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

I forbindelse med regionsrådets budgetaftale for 2014 blev det besluttet, at administrationen skal følge udviklingen på skifergasområdet. Det har således været et mål, at Region Hovedstaden er ajour med de risici, som kan være forbundet med efterforskning og indvinding af skifergas, såfremt der sker en udvikling på området i regionen. En eventuel indvinding af skifergas i hovedstadsregionen ventes at have indflydelse på miljø, beskæftigelse, energiforsyning, udvikling, økonomi, trafik og arealplanlægning. Forekomster af skifergas er endnu ikke påvist i Danmark, og hvis skifergas bliver påvist, vil en eventuel produktion af skifergas først kunne være mulig omkring 2020 (se bilag for en yderligere teknisk redegørelse for skifergas, der bl.a. angiver udbredelsen af efterforskningsområderne og en beskrivelse af produktionsmetoden).

Aktører

I 2010 fik virksomheden TOTAL E&P Danmark B.V. (Total) og Nordsøfonden tildelt to licenser fra staten til efterforskning efter olie og gas på land i Danmark. Efterforskningslicenserne omfatter arealer i henholdsvis det nordlige Sjælland og Nordjylland, og løber frem til 2016. Total og Nordsøfonden er, så vidt administrationen er orienteret, de eneste aktører der på nuværende tidspunkt efterforsker skifergas på dansk område. Vilkaerne i efterforskningslicenserne giver i udgangspunktet Total og Nordsøfonden tilladelse til at foretage:

Geologiske og geofysiske undersøgelser og relevante miljøundersøgelser (fase 1)

- 1 Boring af lodrette efterforskningsbrønde samt udføre produktionstest med hydraulisk frakturering (fase 2)
- 1 Boring af vandrette brønde, hvor produktionstest indgår (fase 3)

Licenserne giver derimod ikke ret til indvinding af skifergas.

Ved Dybvad i Frederikshavn Kommune er eftersøgningen af skifergas længst fremme og Total og Nordsøfonden er på nuværende tidspunkt færdig med fase 1. I fase 2 er etablering af en prøveboring planlagt til første kvartal af 2015. På nuværende tidspunkt er eftersøgningen af skifergas i Nordsjælland nedprioriteret i forhold til Nordjylland, men hvis resultatet af prøveboringen herfra viser, at der kan være skifergas kan det forventes, at Total og Nordsøfondens fokus udvides til hovedstadsregionen.

Myndighedsfordeling

Efterforskning og kommerciel indvinding af skifergas er omfattet af undergrundsloven, som staten er myndighed for. Etablering af eftersøgningsboringer og boringer til produktionstest (ikke-kommerciel indvinding) er omfattet af miljølovgivningen. Fra 1. november 2014 har staten overtaget rollen som godkendelsesmyndighed fra kommunerne. Staten skal derfor fremover varetage behandling af *Vurdering af Virkning på Miljøet* (VVM)-tilladelser til både efterforskning og kommerciel indvinding af skifergas. Region Hovedstaden vil være høringsberettiget i forbindelse med en eventuel udførelse af eftersøgningsboringer, produktionstestboringer og indvindingsboringer, samt etablering af dertilhørende anlæg.

Geologi og produktion

Skifergas i Danmark ventes at kunne findes i et geologisk lag kaldet Alunskifer, der i hovedstadsregionen kan være beliggende i 2 – 5 km's dybde. Alunskifer er en tæt bjergart og derfor har gas svært ved at "sive ud" på samme måde som i et konventionelt gasreservoir som f.eks. i Nordsøen. Derfor anvendes en produktionsmetode, der hedder hydraulisk frakturering til at danne sprækker i skiferen, således at gennemstrømning af gas øges.

Produktionsmetoden har fået meget omtale i pressen og af miljøorganisationer da det kræver meget store mængder vand, og fremgangsmåden kan medføre øget risiko for forurening af jord og grundvand. Risikoen kan bl.a. komme fra spild af kemikalier på overfladen, eller ved at kemikalier fra processen finder vej til grundvandsmagasinerne. Ligeledes kan indvinding af skifergas medføre frigivelse af drivhusgassen metan til atmosfæren. Miljøministeriet har bebudet, at der udarbejdes en uvildig undersøgelse af eventuelle miljømæssige risici, der er forbundet med hydraulisk frakturering i skifer. En efterforskningsboring efter skifergas adskiller sig dog ikke markant fra andre dybe efterforskningsboringer, der udføres i Danmark.

Tidslinje

Total og Nordsøfondens efterforskningslicenser forløber indtil 2016. Det er planlagt, at eftersøgningsboringen ved Dybvad i Frederikshavn Kommune afsluttes i løbet af første kvartal 2015. Resultaterne ventes analyseret inden udgangen af 2015. Hvis resultatet af boringen ved Dybvad viser, at der kan være gas, skal der udføres en række produktionstest for at se om gassen kan indvindes. Produktionstestene vil involvere hydraulisk frakturering af skiferen og skal være afsluttet i 2016. Hvis disse produktionstest viser, at en produktion er rentabel, ventes det at Total og Nordsøfonden vil ansøge Energistyrelsen om en produktionstilladelse til indvinding af skifergas. Produktionen ville i givet fald kunne starte i 2020.

Status på kortlægning i Region Hovedstaden

I hovedstadsregionen er Total og Nordsøfonden i gang med et undersøgelsesprogram (fase 1), og har indtil nu foretaget geofysiske målinger fra fly. Undersøgelserne skal bruges til at lokalisere områder i undergrunden, som er egnet til videre efterforskning. Der er så vidt administrationen er orienteret, ikke planlagt nogen efterforskningsboring i Nordsjælland. Ligeledes har administration ikke kendskab til forespørgsler på potentielle borelokaliteter eller indhentninger af lejemaal i Nordsjælland. Disse kunne som f.eks. ved Dybvad i Frederikshavn Kommune være tidligere råstofgrave.

Afslutning

Hvis undersøgelserne i Nordjylland viser at skifergas er tilstede ventes det, at interessen for skifergas potentialet i hovedstadsregionen vil vokse. Administrationen vil følge udviklingen på området tæt og fortsætte dialogen med staten om de risici, som kan være forbundet med efterforskning og indvinding af skifergas. Udvalget vil blive orienteret mindst en gang årligt og oftere, hvis der kommer ændringer i sagen. Administrationens forslag til høringssvar til en eventuel udvidelse af efterforskning i regionen vil blive forelagt regionsrådet til beslutning.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg / Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

13003943

BILAGSFORTEGNELSE

① 1. Bilag 1 Teknisk redegørelse om skifergas i Danmark

9. HØRINGSSVAR VEDR. REGION SJÆLLANDS REGIONALE VÆKST- OG UDVIKLINGSSTRATEGI (ORIENTERINGSSAG)

BAGGRUND FOR SAGENS FREMLÆGGELSE

Region Sjællands regionale vækst- og udviklingsstrategi, kaldet VUS, er i høring fra den 10. november 2014 til den 5. januar 2015. Idet Region Hovedstaden har et tæt samarbejde med Region Sjælland, både gennem Copenhagen-samarbejdet og gennem arbejdet med de regionale vækst- og udviklingsstrategier, har Region Hovedstaden interesse i at afgive høringssvar.

INDSTILLING

Administrationen indstiller:

at miljø- og trafikudvalget tager orienteringen om høringssvar (bilag 2) til efterretning.

POLITISK BEHANDLING

Taget til efterretning.

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

SAGSFREMSTILLING

Forslag til høringssvar

Høringssvaret lægger vægt på vigtigheden af tæt samarbejde i den funktionelle metropolregion - både det samarbejde, der har været afgørende for Copenhagen og for udarbejdelse af regionale vækst- og udviklingsstrategier, der understøtter arbejdet omkring den funktionelle region, men også det samarbejde, der kan styrke vækst og udvikling i begge regioner i fremtiden. Desuden forholder forslaget til høringssvar sig til de enkelte delelementer af Region Sjællands VUS:

- | Vision
- | Målsætninger og principper
- | Tema 1: Fokuseret erhvervsudvikling skaber virksomheder i vækst
- | Tema 2: Innovation og store anlægsinvesteringer skaber vækst
- | Tema 3: De rette kompetencer skaber væksten
- | Tema 4: Region Sjælland er et attraktivt sted at bo, arbejde og drive virksomhed

Region Hovedstaden foreslår i høringssvaret, at Copenhagen-samarbejdet står stærkere i Region Sjællands VUS, så engagementet og sammenhængen mellem den regionale vækst- og udviklingsstrategi og Copenhagen-samarbejdet er tydeligt. Desuden foreslås samarbejde omkring udmøntningen af konkrete temaer, som understøtter fælles politiske målsætninger og initiativer i den funktionelle metropolregion for det regionale udviklingsområde.

Baggrund

Region Sjælland har udarbejdet et forslag til den regionale vækst- og udviklingsstrategi (VUS). Forslaget er sendt i offentlig høring i perioden 10. november 2014 til 5. januar 2015. Region Hovedstaden har gennem længere tid haft et tæt samarbejde med Region Sjælland på det regionale udviklingsområde, både i Copenhagen-samarbejdet og i arbejdet omkring begge regioners regionale vækst- og udviklingsstrategier. Administrationen har derfor udarbejdet et forslag til høringssvar, som kan afsendes til Region Sjælland, såfremt det godkendes.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

En tiltrædelse af indstillingen indebærer ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

KOMMUNIKATION

Ingen særskilt kommunikationsindsats planlagt.

TIDSPLAN OG VIDERE PROCES

Sagen behandles parallelt i erhvervs- og vækststudvalget den 2. december 2014 som en beslutningssag.

Endvidere behandles sagen i forretningsudvalget den 9. december 2014 og i regionsrådet den 16. december 2014.

DIREKTØRPÅTEGNING

Hjalte Aaberg/ Claus Bjørn Billehøj

JOURNALNUMMER

14003529

BILAGSFORTEGNELSE

- Ⓜ 1. Region Sjællands regionale vækst- og udviklingsstrategi
- Ⓜ 2. Høringssvar vedr. Region Sjællands regionale vækst- og udviklingsstrategi

10. EVENTUELT

EVENTUELT

Karsten Skawbo-Jensen (C) spurgte ind til et kommissorium, hvor det tydeligt fremgår, hvad udvalget skal forholde sig til. Udvalget drøftede kort de områder, hvor miljø- og trafikudvalget har den rådgivende funktion overfor regionsrådet.

Tormod Olsen (Ø), Carsten Scheiby (V) og Ole Stark (V) deltog ikke i sagens behandling.

MØDETIDSPUNKT

02-12-2014 17:05

MØDESTED

Mødelokale H6+H7 på regionsgården

MEDLEMMER

Bodil Kornbek	Deltog
Özkan Kocak	Deltog
Abbas Razvi	Deltog
Karsten Skawbo-Jensen	Deltog
Jens Mandrup	Deltog
Finn Rudaizky	Deltog
Carsten Scheibye	Afbud
Ole Stark	Afbud
Tormod Olsen	Afbud

INDHOLDSLISTE

1. Meddelelser - Resultater fra interreg-projektet Grøn STRING Korridor
2. Meddelelser - Rullende dagsorden

1. MEDDELELSER - RESULTATER FRA INTERREG-PROJEKTET GRØN STRING KORRIDOR

MEDDELELSER

Den 2. oktober 2014 blev interreg-projektet Grøn STRING Korridor formelt afsluttet med en konference i Tivolis Kongres Center i København. Grøn STRING Korridor er et samarbejde mellem Region Skåne, Region Sjælland, Region Hovedstaden og en række kommuner og universiteter i Øresundsregionen om udvikling af erhverv, tilgængelighed og mere bæredygtige transportløsninger langs transportkorridoren mellem Øresund og Hamborg. Projektet har stillet skarpt på tre hovedtemaer: Udviklingen af en grøn transportkorridor, transport og logistik samt tilgængelighed og erhvervsrejser. Nordtyske parter fra Slesvig-Holsten og Hamborg har ligeledes deltaget.

Et af projektets væsentlige hovedbudskaber er, at der i en ny storregion er betydelige udviklingspotentialer skabt af forbedret mobilitet og tilgængelighed i transportkorridoren, når den faste forbindelse over Femern Bælt er en realitet i 2021, men det fordrer, at:

- 1 Godstransport over lange afstande i højere grad skal kunne foregå på jernbane og indgå i et sammenhængende transportsystem med vej- og søtransport
- 1 Persontransport over længere afstande skal foregå i hurtige tog, som kan konkurrere med bil- og flytransport
- 1 Byområder mellem metropolregionerne Øresund og Hamborg skal kobles på korridoren gennem regionale pendlertog.

Projektet peger på syv væsentlige indsatsområder for at udvikle en transportkorridor med fokus på tilgængelighed, mobilitet og miljøeffektive transportløsninger: Regionaløkonomisk forankring, effektiv logistik, intermodale transportløsninger, harmoniseret regulering, koncentration af langdistance transport, strategiske transportknudepunkter samt platform for innovation. Initiativerne sigter på at forbedre forretningsgrundlaget for branchens operatører gennem bedre kapacitetsudnyttelse og gode muligheder for at skifte mellem transportformer for at få den mest effektive transport.

Resultatet og erfaringerne fra projektet vil både indgå i arbejdet med initiativerne i ReVUS (den Regionale Vækst- og udviklingsstrategi) og i det videre arbejde med Copenhagen Trafikcharter.

Projektresultaterne kan læses i selve slutrapporten (på engelsk), men er også gengivet i fire små hæfter på dansk, som enten kan hentes på projektets hjemmeside www.stringcorridor.org eller fås ved henvendelse til administrationen.

JOURNALNUMMER

14008588

2. MEDDELELSER - RULLENDE DAGSORDEN

MEDDELELSER

Rullende dagsorden for emner til miljø- og trafikudvalgets kommende møder er vedlagt som bilag. Den rullende dagsorden er foreløbig, og der kan opstå behov for udskydelser af emner eller supplerings med ekstra punkter, hvilket vurderes løbende af administrationen.

JOURNALNUMMER

14002193

BILAGSFORTEGNELSE

1. Rullende dagsorden miljø- og trafikudvalget